

2009/3.DÖNEM

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK SINAVLARI

VERGİ MEVZUATI VE UYGULAMASI

5 Aralık 2009-Cumartesi 14:30-16:00

SORULAR

SORU 1: 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa göre; kurumlar vergisi mükelleflerini sadece sıralayarak, sermaye şirketlerinin hangileri olduğunu belirtiniz.

SORU 2: 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarınca; “aciz hali”ni açıklayarak aczin neticelerini belirtiniz.

SORU 3: Ticari faaliyetle uğraşan bir gelir vergisi mükellefinin 2008 hesap dönemine ilişkin olarak vergi dairesine verdiği gelir vergisi beyannamesinin özeti şöyledir.

- Ticari Bilanço Zararı	9.480.- TL
- Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler	1.000.- TL
- Matrah (Zarar)	10.840.- TL

Beyanname verildikten sonra yapılan çalışmada, işletme faaliyeti için kullanılan hizmet binasına ait 1 Kasım 2008 – 31 Ekim 2009 dönemini kapsayan 14.600 liralık sigorta priminin tahakkuk ve ödenmesine ilişkin tek yevmiye kaydının aşağıdaki gibi olduğu saptanmıştır.

----- 01/11/2008 -----

Kasa 14.600.-

Genel Yönetim Gideri 14.600.-

----- / -----

İstenilen : Vergi mevzuatı hükümlerini dikkate alarak, mükellefin 2008 yılı olması gereken gelir vergisi matrahını hesaplayınız.

SORU 4: a-Buğday ürününün toptan ve perakende safhadaki teslimlerinde hangi KDV oranlarının uygulanacağını belirtiniz.

b-Bazı mal ve hizmetlere uygulanacak katma değer vergisi oranlarını gösteren aşağıdaki tablo konuya yeterince hakim olmayan birisi tarafından düzenlenmiştir.

TÜRMOB
TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

MESLEK YASAMIZDA
20. yıl

Mal ve Hizmetler	Liste Adı	KDV Oranı
Çocuk ceket ve pantolonları	I Sayılı Liste	% 1
Net alanı 150 m2 ye kadar konut teslimleri	II Sayılı Liste	% 3
Sinema, tiyatro ve müze giriş ücretleri	III Sayılı Liste	% 7
Buğday unundan imal edilen ekmekler	IV Sayılı Liste	% 18
Sağlık bakanlığı tarafından ruhsatlandırılan veya ithaline izin verilen beşeri tıbbi ürünler	Listelerde yer almaz	% 40

İstenilen : Belirli mal ve hizmetlere ilişkin tabloyu güncel liste ve KDV oranlarını gösterecek şekilde cevap kağıdınızın üzerinde yeniden düzenleyiniz.

HER SORUNUN 25 PUAN DEĞERİNDEDİR.

CEVAPLAR

CEVAP 1: 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 1 inci maddesine göre, aşağıda sayılan kurumların kazançları kurumlar vergisine tâbidir.

- Sermaye şirketleri,
- Kooperatifler,
- İktisadî kamu kuruluşları,
- Dernek veya vakıflara ait iktisadî işletmeler,
- İş ortaklıkları.

Kanunun 2 nci maddesi uyarınca; Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olan anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler ile benzer nitelikteki yabancı kurumlar sermaye şirkettir. Bu Kanunun uygulanmasında, Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tâbi fonlar ile bu fonlara benzer yabancı fonlar sermaye şirketi sayılır.

CEVAP 2: 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 75 inci maddesine göre; yapılan takip sonunda, borçlunun haczi caiz malı olmadığı veya bulunan malların satış bedeli borcunu karşılamadığı takdirde borçlu aciz halinde sayılır. Yapılan takip safhaları ile bakiye borç miktarı bir aciz fişinde gösterilerek aciz hali tespit olunur.

Kanunun 76 ncı maddesinde aczin neticeleri aşağıdaki şekilde belirtilmiştir.

- Aciz halindeki borçlu hakkında teminat ve faiz aranmadan 48 inci madde hükmü tatbik olunabilir
- Alacaklı tahsil dairesi aciz halindeki borçlunun mali durumunu zamanaşımı süresi içinde devamlı olarak takip eder.

Bilindiği üzere Kanunun 48 inci maddesine göre, amme borcunun vadesinde ödenmesi veya haczin tatbiki veyahut hacz olunmuş malların paraya çevrilmesi amme borçlusunu çok zor duruma düşürecekse, borçlu tarafından yazı ile istenmiş ve teminat gösterilmiş olmak şartıyla alacaklı amme idaresince veya yetkili kılacağı makamlarca; amme alacağı faiz alınarak tecil olunabilir.

CEVAP 3: Gelir Vergisi Kanununun 1 inci maddesine göre, gelir bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve iratların safi tutarıdır. Vergi Usul Kanununun 283 üncü maddesinde ise, gelecek bir hesap dönemine ait olarak peşin ödenen giderlerin mukayyet değerleri üzerinden aktifleştirilmek suretiyle değerlendirilecekleri belirtilmiştir.

Belirtilen hükümler uyarınca; birden fazla dönemi ilgilendiren giderlerin peşin ödenmesi halinde, bunların aktifleştirilerek ilgili oldukları dönemlerde gider yazılması gerekir. Bu paralelde, işletme faaliyeti için kullanılan hizmet binasının peşin ödenen bir yıllık sigorta primi tutarının gün sayısı dikkate alınarak ilgili yıllar itibarı ile paylaşılması lazımdır.

Buna göre; söz konusu hizmet binasının 1 Kasım 2008 – 31 Ekim 2009 dönemine ait peşin ödenen 14.600 liralık sigorta priminin 2.440 liralık (14.600 / 365 x 61 =) kısmının mükellefin 2008 hesap döneminde, geriye kalan 12.160 liralık (14.600 – 2.440 =) kısmının ise 2009 hesap döneminde gider yazılması gerekirdi.

Halbuki, mükellef yaptığı yevmiye kaydı ile; söz konusu işlemle ilgili olarak 2008 hesap dönemini ilgilendiren herhangi bir gider kaydı yapmadığı gibi, yıllık sigorta primi tutarı olan 14.600 lirayı da giderlerden çıkarmıştır.

Bu durumda, toplam olarak 17.040 lira (14.600 + 2.440 =) tutarındaki bir giderin mükellefin 2008 yılı dönem kazancının tespitinde dikkate alınmadığı anlaşılmaktadır.

Buna göre mükellefin ilgili yıl olması gereken ticari bilanço zararı aşağıda hesaplanmıştır.

- Beyannameye Yer Alan Ticari Bilanço Zararı	9.840.- TL
- Eksik Yazılan Gider Tutarı	17.040.- TL
- Olması Gereken Ticari Bilanço Zararı	26.880.- TL

Yapılan açıklamalar dikkate alındığında, mükellefin 2008 yılı olması gereken gelir vergisi matrahının aşağıdaki gibi 25.880 lira (zarar) olarak hesaplanması gerekir.

- Ticari Bilanço Zararı	26.880.- TL
- Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler	1.000.- TL
- Matrah (Zarar)	25.880.- TL

Not: Kanunen kabul edilmeyen giderlerin zarar tutarını yukarıdaki hesaplamada olduğu gibi azaltması gerekir. (mükellefin beyanında ise ilgili yıl zararı KKEG tutarı kadar arttırılmıştır)

CEVAP 4: Katma Değer Vergisi Kanununun 28 inci maddesine göre; katma değer vergisi oranı, vergiye tabi her bir işlem için %10'dur. Bakanlar Kurulu bu oranı, dört katına kadar arttırmaya, %1'e kadar indirmeye yetkilidir.

Bakanlar Kurulunca 30.12.2007 tarihli Resmi Gazetede 24.12.2007 tarih ve 2007/13033 sayılı "Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Karar" yayımlanmıştır.

- a-** Belirtilen Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca; buğday ürününün toptan safhadaki teslimlerinde %1, perakende safhadaki teslimlerinde ise %8 oranında KDV uygulanacaktır.
- b-** Belirtilen mal ve hizmetlere ilişkin tablo, söz konusu Karar hükümleri dikkate alınarak, güncel liste ve KDV oranlarını gösterecek şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Mal ve Hizmetler	Liste Adı	KDV Oranı
Çocuk ceket ve pantolonları	II Sayılı Liste	% 8
Net alanı 150 m2 ye kadar konut teslimleri	I Sayılı Liste	% 1
Sinema, tiyatro ve müze giriş ücretleri	II Sayılı Liste	% 8
Buğday unundan imal edilen ekmekler	I Sayılı Liste	% 1
Sağlık bakanlığı tarafından ruhsatlandırılan veya ithaline izin verilen beşeri tıbbi ürünler	II Sayılı Liste	% 8